

Київський національний торговельно-економічний університет

Затверджено
Вченою радою КНТЕУ
25 лютого 2015 р.
(протокол №5, п.6)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИПУСКНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТ (РОБОТУ)**

Київ 2015

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про випускний кваліфікаційний проект (роботу) (далі – Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Київському національному торговельно-економічному університеті (далі – КНТЕУ), регулює організацію підготовки і захисту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) та розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», інструкцій МОН України, стандартів вищої освіти України з різних спеціальностей освітньо-професійних програм підготовки магістра, освітньо-кваліфікаційних характеристик, засобів діагностики, «Положення про організацію освітнього процесу здобуття першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти у Київському національному торговельно-економічному університеті», «Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у КНТЕУ», а також набутого КНТЕУ досвіду виконання студентами випускних кваліфікаційних проектів (робіт).

1.2. Випускний кваліфікаційний проект (робота) – кваліфікаційне самостійне дослідження, що виконує студент на завершальному етапі навчання в КНТЕУ. Призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь та знань розв'язувати типові завдання діяльності, які зазначені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках відповідних освітньо-професійних програм підготовки магістра, невід'ємною складовою яких є наукове дослідження.

1.3. Обов'язковою складовою виконання випускного кваліфікаційного проекту (роботи) є підготовка публікації статті за результатами наукового дослідження.

1.4. Керівником випускного кваліфікаційного проекту (роботи) призначається викладач кафедри, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом.

1.5. За дані, викладені у випускному кваліфікаційному проекті (роботі), порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час його виконання, обґрунтованість й достовірність висновків, положень відповідає студент і науковий керівник. Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу без посилання у випускному кваліфікаційному проекті (роботі) на автора та джерело інформації.

1.6. Випускний кваліфікаційний проект (робота) виконується державною мовою. Написання випускного кваліфікаційного проекту (роботи) іншою, ніж державна, мовою можливе за поданням факультету / Інституту вищої кваліфікації (далі – ІВК) та погодженням ректора. Студенти, які навчаються за англійськими магістерськими програмами, виконують випускний кваліфікаційний проект (роботу) англійською мовою.

1.7. Внесення змін та уточнень до тем випускних кваліфікаційних проектів (робіт) можливе як виняток не пізніше першого тижня від початку проходження студентами виробничої практики (для здобувачів післядипломної освіти – не пізніше дати початку написання згідно з графіком освітнього процесу відповідної спеціальності). Зміни здійснюються за наказом ректора, проект якого вносить декан факультету / директор ІВК на підставі службової записки завідувача кафедри за

обґрунтованою заявою студента, погодженою з науковим керівником та керівником освітньо-професійної програми.

1.8. Випускний кваліфікаційний проект (робота) виконується відповідно до графіка, що складається випусковою кафедрою і затверджується завідувачем кафедри та деканом.

1.9. Закріплення теми випускного кваліфікаційного проекту (роботи), призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом ректора за поданням декана / директора ІВК та завідувача кафедри з урахуванням графіка освітнього процесу:

- протягом першого місяця навчання – для денної форми навчання;
- протягом установчої сесії – для заочної форми навчання;
- залежно від термінів навчання: до кінця 1-ої настановної сесії або на 2-му році до кінця 4-ої сесії – для вечірньо-заочної форми навчання.

1.10. У період написання випускних кваліфікаційних проектів (робіт) питання щодо стану їх підготовки студентами та дотримання ними графіка виконання відповідних етапів дослідження систематично заслуховуються на засіданнях випускових кафедр (з відображенням у відповідних протоколах).

У випадку недотримання встановлених вимог, науковий керівник не пізніше 30 днів до засідання екзаменаційної комісії (далі – ЕК) із захисту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) надає інформацію щодо стану (відсотка) його виконання до деканату.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ВИПУСКНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

2.1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи) відображає основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Одним із критеріїв вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики.

Теми випускних кваліфікаційних проектів (робіт) формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри / кафедр, сучасних досягнень у відповідній предметній галузі або суміжних сферах науки й техніки.

2.2. Тематика випускних кваліфікаційних проектів (робіт) розробляється згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики фахівців та, за поданням керівника освітньо-професійної програми, затверджується на засіданні кафедри / кафедр до початку навчання студентів. Тематика випускних кваліфікаційних проектів (робіт) щорічно переглядається та оновлюється.

2.3. Тему випускного кваліфікаційного проекту (роботи) студент обирає із запропонованих кафедрою та погоджує її з науковим керівником.

Випускний кваліфікаційний проект (робота) може виконуватися за тематикою, яку замовляють державні установи, підприємства та організації. Рекомендовано також передбачити теми випускних кваліфікаційних проектів (робіт), які у майбутньому можуть трансформуватися у теми дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Студент може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розроблення, ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями у спеціалізованих періодичних виданнях, а також враховуючи свої наукові інтереси, що були проявлені під час написання курсових робіт, підготовки статей та конкурсних наукових робіт, у виступах на студентських наукових конференціях.

2.4. Випускний кваліфікаційний проект (робота) виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень з метою вирішення визначених професійних завдань та містить результати теоретичних, експериментальних досліджень.

2.5. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та не містити неоднозначного тлумачення. У темі зазначається об'єкт, який досліджується, або за матеріалами якого виконується проект (робота).

2.6. Після остаточного узгодження теми випускного кваліфікаційного проекту (роботи) з науковим керівником студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми і повну назву об'єкта дослідження (зразок заяви наведено у дод. А).

2.7. До початку проходження виробничої практики студент отримує індивідуальні завдання на випускний кваліфікаційний проект (роботу), де зазначається календарний план виконання кожної його складової та завдання наукового дослідження за проблемами реального підприємства або установи / організації, галузі економіки / знань тощо.

2.8. Після опрацювання джерел студент складає план, який узгоджується з науковим керівником, керівником освітньо-професійної програми, консультантом, завідувачем випускової кафедри та деканом. Розгорнутий план зазначається у Завданні на випускний кваліфікаційний проект (роботу) (далі – Завдання) (дод. Б), який, за погодженням наукового керівника, може корегуватися, про що робляться відповідні записи у затвердженому варіанті.

2.9. Важливим є дотримання основних вимог щодо наукового рівня випускного кваліфікаційного проекту (роботи), його змісту, структури, форми викладення матеріалу, а також оформлення.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

3.1. У процесі підготовки випускного кваліфікаційного проекту (роботи) застосовуються методичні й технічні прийоми наукової роботи.

3.2. Норми наукової комунікації регламентують характер викладення інформації, передбачаючи відмову від висловлювання власної думки від першої особи. У зв'язку з цим вживаються мовні конструкції, в яких замість особового займенника «я» вживається займенник «ми», оскільки дослідження здійснюється під постійним консультуванням з боку керівника.

Науковий керівник є взірцем моральності для студента щодо ставлення до науки та до авторських прав згідно з Етичним кодексом ученого України.

3.3. Оформлення випускного кваліфікаційного проекту (роботи) здійснюється

відповідно до загальних вимог, що висуваються до наукових робіт, згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення». Особливості оформлення результатів досліджень наведені у дод. В.

4. ЗАХИСТ ВИПУСКНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

4.1. Захист випускного кваліфікаційного проекту (роботи)

4.1.1. До захисту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) допускаються студенти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію та виконали програму практики.

4.1.2. Випускний кваліфікаційний проект (робота) подається науковому керівнику для перевірки його змісту та структури у строки, визначені у Завданні, але не пізніше 15 днів до засідання ЕК.

4.1.3. Процес підготовки випускного кваліфікаційного проекту (роботи) систематично контролює науковий керівник відповідно до календарного графіка, затвердженого випусковою кафедрою.

4.1.4. Науковий керівник перевіряє на відповідність встановленим вимогам оформлення випускного кваліфікаційного проекту (роботи) та надає відгук, в якому зазначається:

- актуальність дослідження;
- сучасність використаних методів дослідження;
- рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань при виконанні дослідження;
- вміння самостійно вирішувати наукові та практичні проблеми; логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;
- участь студента у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення / ідеї / методиці;
- повнота розкриття теми;
- перспективність запропонованих рекомендацій;
- недоліки роботи та зауваження;
- рекомендація до захисту.

4.1.5. Випускний кваліфікаційний проект (робота) обов'язково повинен бути рецензований. Рецензування доручають висококваліфікованим фахівцям (викладачам і науковцям) КНТЕУ (внутрішнє рецензування), провідним спеціалістам виробничих, наукових і проектних організацій (зовнішнє рецензування). Склад рецензентів затверджується деканом за поданням завідувача кафедри.

4.1.6. Рецензія від підприємства (установи, організації), за матеріалами якого проведено дослідження, завіряється підписом його керівника та відповідною печаткою. Цей документ необхідний для підтвердження достовірності наведених у випускному кваліфікаційному проекті (роботі) матеріалів щодо діяльності підприємства-об'єкта дослідження.

4.1.7. При рецензуванні випускного кваліфікаційного проекту (роботи) рекомендується визначати:

- новизну постановки і розроблення проблеми;
- використання наукових методів дослідження;
- аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій;
- вміння здобувача освітнього ступеня магістра, чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки та зауваження щодо змістовної частини роботи, оформлення;
- висновок про можливість допуску до захисту.

4.1.8. Рецензія надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації до захисту із зазначенням оцінки за прийнятою шкалою оцінювання знань у КНТЕУ.

4.1.9. Негативний письмовий відгук наукового керівника або негативна рецензія щодо змісту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) та отриманих результатів дослідження не є підставою недопущення до захисту.

4.1.10. За наявності зовнішніх рецензій та довідки з підприємства, оформленої у вигляді письмової публічної доповіді, випускний кваліфікаційний проект (робота) реєструється на кафедрі / в Центрі ІВК (форма реєстраційного журналу наведена в дод. Г).

Студент не має права вносити зміни у випускний кваліфікаційний проект (роботу) після його реєстрації. Титульна сторінка (дод. Д) представленої роботи містить підписи: студента, наукового керівника, керівника відповідної освітньо-професійної програми, наукового консультанта.

4.1.11. У разі виявлення формальних невідповідностей, у тому числі в формулюванні теми, назві підприємства (організації), за матеріалами якого виконано дослідження тощо, випускний кваліфікаційний проект (робота) не реєструється, на рецензування не приймається і до захисту не допускається.

4.1.12. З метою визначення якості та ступеня готовності до захисту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) випускова кафедра організовує попередній його захист з обов'язковою презентацією студентом основних положень.

4.1.13. Попередній захист випускного кваліфікаційного проекту (роботи) проходить із залученням профільних фахівців кафедри, за участі керівника освітньо-професійної програми, та регламентується розпорядженням по кафедрі з представленням графіку, який доводиться до відома студента.

4.1.14. Комісія робить узагальнений висновок про готовність випускного кваліфікаційного проекту (роботи) до захисту, про що ставить відповідну позначку в індивідуальному плані на виконання випускного кваліфікаційного проекту (роботи).

4.1.15. Після успішного проходження попереднього захисту випускний кваліфікаційний проект (робота) передається на розгляд завідувачу кафедри, який робить висновок про рекомендацію його до захисту на засіданні ЕК.

4.1.16. Студенти, випускні кваліфікаційні проекти (роботи) яких на попередньому захисті і розгляді завідувачем випускової кафедри були оцінені позитивно, допускаються деканом / директором ІВК до захисту на засіданні ЕК не пізніше, ніж за 5 днів до початку її роботи (відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у КНТЕУ»). У такий же

термін студент подає на кафедру переплетений випускний кваліфікаційний проект (роботу).

4.1.17. Студент готує виступ на 10–12 хвилин з використанням необхідного ілюстративного матеріалу – наочної ілюстрації відповідних тверджень під час доповіді, – зміст та якість якого перевіряє науковий керівник. Кількість примірників ілюстративного матеріалу повинна відповідати кількісному складу ЕК. Зразок оформлення титульної сторінки ілюстративного матеріалу наведено у дод. Е.

4.1.18. За рішенням кафедри студенти пишуть реферат (або тільки анотацію), який містить інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг випускного кваліфікаційного проекту (роботи) у сторінках та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновків та анотації. Обсяг реферату – до 3 сторінок з одиничним інтервалом та нумерацією сторінок окремо від нумерації сторінок випускного кваліфікаційного проекту (роботи). Першою сторінкою реферату є його титульний аркуш, який не нумерується (дод. Ж). Реферат випускного кваліфікаційного проекту (роботи) не підшивається разом з ним у тверду обкладинку.

4.1.19. Якщо студент планує захищати випускний кваліфікаційний проект (роботу) іноземною мовою, реферат повинен бути підготовлений цією ж мовою. Для одержання дозволу на захист роботи іноземною мовою студент подає на ім'я декана факультету заяву із візами завідувача кафедри сучасних європейських мов, керівника випускного кваліфікаційного проекту (роботи) та керівника освітньої програми. До складу ЕК у такому випадку має бути включений викладач або фахівець-практик, який вільно володіє даною іноземною мовою.

Захист випускних кваліфікаційних проектів (робіт) студентами, які навчаються за англійськими магістерськими програмами, проходить англійською мовою в установленому порядку.

4.1.20. Захист випускного кваліфікаційного проекту (роботи) може відбуватися у КНТЕУ або на базі підприємств, установ і організацій, з якими укладені договори про співпрацю.

4.2. Загальні критерії оцінювання випускних кваліфікаційних проектів (робіт)

4.2.1. Під час виконання випускного кваліфікаційного проекту (роботи) студент демонструє: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати аналітичні, статистичні, математичні та інші методи наукового дослідження, проводити експерименти; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з літературними джерелами.

4.2.2. Критеріями оцінювання випускного кваліфікаційного проекту (роботи) є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- рівень розв'язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети дослідження;

- рівень наукового обґрунтування результатів проведеного дослідження;
- ступінь самостійності проведення дослідження та наявність власних міркувань, узагальнень, висновків, результатів;
- широта та доцільність застосування методичного апарату дослідження;
- науковість стилю викладення;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок, а також рівень грамотності викладення матеріалів дослідження;
- правильне оформлення роботи відповідно до державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог випускний кваліфікаційний проект (робота) може бути взагалі недопущений до захисту, або це суттєво вплине на загальну оцінку).

4.2.3. Випускний кваліфікаційний проект (робота), який не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів дослідження реального сектора економіки / підприємства / організації за обраною темою і обґрунтованих пропозицій, виконаний з порушенням затвердженого графіку, містить ознаки плагіату, а також не має зовнішньої рецензії та довідки з підприємства, до захисту не допускається, і за поданням витягу з протоколу засідання випускової кафедри, студент відраховується з КНТЕУ (відповідно до Правил внутрішнього розпорядку та «Положення про організацію освітнього процесу здобуття першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти у Київському національному торговельно-економічному університеті»).

4.2.4. Плагіатом вважається:

- перефразування частин тексту інших авторів без посилання на джерело;
- оприлюднення твору, написаного третьою особою на замовлення студента;
- копіювання письмових робіт інших студентів, викладачів, аспірантів, наукових співробітників;
- компіляції частин запозиченого тексту без введення їх у цитати.

4.2.5. ЕК оцінює рівень якості презентації основних результатів досліджень та відповідей на запитання під час захисту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) – уміння стисло і чітко викласти результати дослідження, аргументовано відповісти на поставлені запитання, якісно презентувати результати дослідження.

При оцінюванні випускного кваліфікаційного проекту (роботи) ЕК враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, практичну значущість, вміння захистити сформульовані положення та висновки, але і його оформлення відповідно до встановлених вимог.

4.2.6. Результати захисту випускних кваліфікаційних проектів (робіт) оцінюються за 100-бальною шкалою КНТЕУ, яка відповідно переводиться в чотирибальову шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу ЄКТС.

4.2.6.1. Випускний кваліфікаційний проект (робота), в якому, крім виконання основних вимог зроблено власний критичний аналіз різних літературних джерел, представлено результати власних економічних досліджень з використанням економіко-математичних методів, побудовано формалізовану модель проблеми, розрахунки і на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати наукового дослідження опубліковані, крім статті у Збірнику наукових

статей студентів КНТЕУ, в інших виданнях або матеріалах наукових конференцій, може бути оцінена на 90-100 балів (*«відмінно»*).

4.2.6.2. Випускний кваліфікаційний проект (робота), в якому зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства / організації, на базі якого досліджувалася тема, проведено експеримент, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінений на 75-89 балів (*«добре»*).

4.2.6.3. Випускний кваліфікаційний проект (робота), в якому розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено експеримент, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування, допускається до захисту, але не може бути оцінений вище ніж 74 бали (*«задовільно»*).

4.2.7. Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента.

4.2.8. КНТЕУ на підставі рішення ЕК присуджує особі, яка успішно виконала освітньо-професійну програму підготовки магістра, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію.

4.2.9. Студент, який не захистив з поважних причин у встановлений строк випускний кваліфікаційний проект (роботу), має право на повторну атестацію протягом наступних трьох років під час роботи ЕК за тією ж спеціалізацією. Рішення щодо дати повторного захисту ухвалює ЕК. Якщо захист випускного кваліфікаційного проекту (роботи) визнається незадовільним, ЕК визначає, чи може студент подавати на повторний захист той же проект (роботу) з доопрацюванням, чи він повинен підготувати випускний кваліфікаційний проект (роботу) за новою темою.

4.2.10. Захист випускного кваліфікаційного проекту (роботи) за іншою темою можливий не раніше ніж через рік.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Дане Положення діє з моменту його затвердження.

5.2. Випускова кафедра розробляє методичні рекомендації до виконання випускних кваліфікаційних проектів (робіт) за певною спеціальністю / спеціалізацією, в яких зазначаються особливості їх написання з урахуванням специфіки об'єктів дослідження, викладаються методичні поради щодо розкриття тих чи інших наукових проблем, а також наводиться орієнтовна тематика випускних кваліфікаційних проектів (робіт) тощо.

5.3. Доповнення та пропозиції щодо удосконалення Положення розглядаються на засіданнях кафедр та вчених радах факультетів / ІВК, виносяться на розгляд вченої ради КНТЕУ.

Завідувачу кафедри

ПІБ зав. кафедри

ПІБ студента

гр.____, _____ курс,

спеціальність, спеціалізація, факультет

Заява

Прошу затвердити тему випускного кваліфікаційного проекту (роботи):

за матеріалами

повна юридична назва підприємства/організації/установи

дата

підпис студента

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет _____ Кафедра _____
Спеціальність, спеціалізація _____

Затверджую
Зав. кафедри _____
« ____ » _____ 201__ р.

**Завдання
на випускний кваліфікаційний проект (роботу) студентів**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи)

_____ Затверджена
наказом ректора від « ____ » _____ 201__ р. № _____

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи) _____

3. Цільова установка та вихідні дані до проекту (роботи)

Мета проекту (роботи) _____

Об'єкт дослідження _____

Предмет дослідження _____

4. Перелік графічного матеріалу _____

7. Календарний план виконання проекту (роботи)

№ пор.	Назва етапів випускного кваліфікаційного проекту (роботи)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4

8. Дата видачі завдання « ____ » _____ 201 ____ р.

9. Керівник випускного кваліфікаційного проекту (роботи)

_____ (прізвище, ініціали, підпис)

10. Керівник освітньо-професійної програми _____

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Завдання прийняв до виконання студент-дипломник

_____ (прізвище, ініціали, підпис)

Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел

Набір тексту випускного кваліфікаційного проекту (роботи) здійснюється на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29–30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм); шрифт текстового редактора – Word Times New Roman чорного кольору. Висота шрифту – 14 пунктів. Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 10 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Кожну структурну частину проекту (роботи) починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: **«ЗМІСТ»**, **«ВСТУП»**, **«РОЗДІЛ»**, **«ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»** друкують великими жирними літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Структурні частини **«ЗМІСТ»**, **«ВСТУП»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»** не мають номери. Інші структурні частини поділяються на розділи, підрозділи та пункти.

Розділи нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах основної частини випускного кваліфікаційного проекту (роботи) (між Вступом та Висновками). Перед назвою розділу вказується слово **«РОЗДІЛ»** та його номер.

(Наприклад – **РОЗДІЛ 2** Фінансовий облік оборотних активів суб'єкта господарювання – другий розділ основної частини).

Підрозділи нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах розділу. Перед назвою підрозділу ставиться номер розділу та номер підрозділу. Між номером розділу та номером підрозділу ставиться крапка. (2.1 Первинна документація та документообіг з обліку оборотних активів суб'єкта господарювання – перший підрозділ другого розділу).

Пункти нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах підрозділу. Перед назвою пункту ставиться номер розділу, номер підрозділу та номер пункту. Номери розділу, підрозділу та пункту розділяються між собою крапками. (3.1.2 Основні методи економічного аналізу – другий пункт першого підрозділу третього розділу).

Зміст має відповідати плану проекту (роботи). На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової диплома. Якщо у проекті (роботі) наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як **«Перелік умовних позначень»**.

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами (без знака №) у правому верхньому куті аркуша.

У проекті (роботі) передбачено декілька видів нумерації.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, ілюстрацій, таблиць подають арабськими цифрами без знака **«№»**.

Усі сторінки проекту (роботи) нумерують суцільною нумерацією у правому верхньому куті листа без крапки, починаючи зі структурного розділу ЗМІСТ і закінчуючи останнім аркушем проекту (роботи).

Титульний аркуш проекту (роботи) входить до суцільної нумерації сторінок, але на ньому номер сторінки не проставляється. На титульному аркуші зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, факультет / ІВК, кафедру, на якій виконаний проект (робота), тему проекту (роботи), дані про студента, наукового керівника та консультанта, місто та рік подання випускного кваліфікаційного проекту (роботи) до захисту. Скорочення в назвах навчального закладу та теми роботи не допускаються.

Останніми сторінками є декілька пустих файлів, що прошиваються у кінці проекту (роботи), але номер на них не проставляється.

Текст *основної частини* випускного кваліфікаційного проекту (роботи) поділяють на розділи, підрозділи (можливо пункти). Кожний розділ починають з нової сторінки.

Зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими жирними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

В окремих випадках у випускних кваліфікаційних проектах (роботах) підрозділи можуть бути поділені на пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера ставиться крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього параграфа першого розділу). Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки (крім газетних статей і випадків, коли посилаються на джерело в цілому). Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга цифра – номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]).

Фактичні та статистичні дані наводяться в однакових одиницях виміру: абсолютних (грн, дол. США, т, м, шт., г, ккал інші) або відносних (%).

Оформлення посилань.

При опрацюванні літератури, періодичних видань та складанні записів, слід звернути увагу на те, що вони можуть бути повними і точними (дослівно) або скороченими (короткий виклад). Так, наприклад, можна зробити: детальний запис основних положень робіт, фактичного матеріалу тощо; короткі записи зі своїми роздумами або без них; виписки у вигляді цитат.

Під час роботи з різними джерелами (наукова та навчальна література, періодичні видання) студент виписує цитати. Науковий етикет вимагає точно

відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. У теоретичній частині на одній сторінці тексту можна наводити 2–3 цитати різних авторів.

Загальні вимоги до цитування такі:

1) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

2) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні авторського тексту позначається трьома крапками, які можуть ставитися на початку, всередині та в кінці цитати;

3) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

4) при непрямому цитуванні (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним щодо думок автора, коректним в оцінюванні його результатів і робити відповідні посилання на джерела;

5) цитування повинно бути оптимальним, враховуючи, що надмірне цитування створює враження комплітивності, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

Рекомендується робити посилання на останні видання авторів, публікації, з яких запозичені матеріали або окремі результати. На більш ранні видання можна посилатися у тих випадках, коли праці, в яких міститься необхідний матеріал, не перевидавалися.

При використанні відомостей, матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на які є посилання в проекті (роботі).

Ілюстрований матеріал (окремі слова і вирази) наводять курсивом, в лапках (також курсивом) подають цитати з посиланням на автора та через кому на сторінку (прямим шрифтом).

Оформлення допоміжних матеріалів.

До допоміжних матеріалів відносять: *ілюстрації* (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), *формули*, *таблиці*, *додатки*.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку.

Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією по центру. Наприклад, другий рисунок першого розділу:

Рис. 1.2 _____
назва

Цифровий і текстовий матеріал бажано подавати у формі таблиць та рисунків.

Кожний розділ має містити щонайменше 1-2 ілюстрації та 1-2 таблиці.

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках проекту (роботи), включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках. За потреби, ілюстрації доповнюють або поясненнями, або коментарем.

Цифровий матеріал у проекті (роботі) необхідно подавати у вигляді таблиці. Таблиця має мати назву та номер. Нумерують таблиці послідовно суцільною нумерацією в межах розділу арабськими цифрами (за винятком таблиць, що наводяться у додатках). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених між собою крапкою. У правому верхньому куті над заголовком таблиці курсивом вказують «Таблиця» та її номер. У наступному рядку, по центру, вказують назву таблиці (жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої)). Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Наприклад:

Таблиця 1.2

Назва таблиці

Заголовок граfi	Заголовок граfi	Заголовок граfi	Заголовок граfi	
			підзаголовок граfi	підзаголовок граfi
Заголовок рядка				
Заголовок рядка				

Таблицю бажано розміщувати на одній сторінці.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку у верхньому правому куті вказується «Продовження табл. 1.2» або «Закінчення табл. 1.2» Крім того, верхній рядок таблиці має містити заголовки стовпців.

При поділі таблиці на частини допускається її шапку або заголовки рядків замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Потрібно уникати повторів тематичного заголовка у заголовках граф. Лаконичності потребують і назви заголовків рядків. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Посилання на таблиці вказують скорочено, наприклад, «... подано в табл.1.2.» (друга таблиця першого розділу).

У таблиці слід обов'язково зазначати одиницю виміру (відповідно до стандартів); числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

Формули нумерують у межах розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою. Нумери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу). Посилання на формули зазначають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаків: (=), (+), (–), (×), (:).

Формули та рівняння виконуються у формульному редакторі Microsoft Equation 3.0 або MathType 4.0 Equation, розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка.

Вище і нижче формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Наприклад:

Досліджувані показники якості переводяться у безрозмірний вигляд за допомогою формули:

$$P_i = \frac{P_i - P_i^{\bar{p}}}{P_i^{em} - P_i^{\bar{p}}}, \quad (2.1)$$

де P_i - показник якості у безрозмірному вигляді;

r_i - і-тий показник якості у натуральному вигляді (абсолютний показник якості);

$r_i^{\bar{p}}$ - бракувальний показник якості (найгірший дозволений);

r_i^{et} - еталонний показник якості (найкращий).

Додатки оформлюються як продовження наукової роботи на таких її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

До додатків рекомендується включати матеріал, який:

- є необхідним для повноти звіту, але включення його до основної частини звіту може змінити впорядковане й логічне уявлення про проект (роботу);
- не може бути послідовно розміщений в основній частині звіту через великий

обсяг або способи відтворення; може бути вилучений для широкого кола читачів, але є необхідним для фахівців даної галузі.

Наприклад, додаткові ілюстрації або таблиці; проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; анкети, тести, програми; інструкції і методики; опис алгоритмів і програм розв'язання задач на ПК, які розроблені у процесі роботи над дослідженням; ілюстрації допоміжного характеру.

Кожний додаток друкується з нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Д».

Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А, Додаток Б.

Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому випадку перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку. Наприклад: А.2 – другий розділ дод. А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу дод. В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу дод. Д; формула (А.1) – перша формула дод. А.

У разі якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається «Продовження додатку...».

Наприкінці випускного кваліфікаційного проекту (роботи) наводиться **список використаних джерел**. Рекомендована кількість назв – не менше 50. До цього списку включаються всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в проекті (роботі). Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Він прийнятий для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації.

Основними елементами бібліографічного опису є інформація про: автора (-ів); назву твору; вид видання (за потреби – про перевидання чи переклад); місце видання; видавництво; рік видання; обсяг публікації. Список формують: або за прізвищами авторів в алфавітному порядку (за першою літерою назви твору) або за порядком посилання на джерела у тексті (література іноземними мовами наводиться в кінці списку).

Праці авторів з однаковими прізвищами подають у списку за їх ініціалами в алфавітному порядку, одного автора – за першою літерою назви його праці. Прізвища авторів наводять у послідовності їх подання у виданні та розділяють комами. Праці чотирьох і більше авторів подають за прізвищем першого з них,

додаючи «та ін.».

Якщо у випускному кваліфікаційному проекті (роботі) використано *праці, які розповсюджено на правах рукопису* (дисертації докторів філософії та докторів наук, автореферати дисертацій), то при бібліографічному описі використовують інформацію, подану на титульному аркуші.

Журнальні статті описують за схемою: прізвище автора (авторів), назва статті, зона відповідальності, назва журналу, рік видання, номер журналу, сторінки, на яких надрукована стаття.

Газетні статті описуються за схемою: прізвище автора (авторів), назва статті, зона відповідальності, назва газети, рік видання, число і місяць, сторінки, на яких надрукована стаття.

Статті, опубліковані в наукових збірниках, описують за схемою: автор, назва статті, назва збірника, дані про наукового редактора, місце видання, видавництво, рік видання, сторінки.

У списку можуть бути наведені посилання на публікації з мережі Інтернет. Відповідно до стандарту ISO 690-2 бібліографічний опис таких джерел передбачає запис джерела (відповідно до вимог бібліографічного опису книги, статей періодичних видань), після якого у квадратних дужках зазначають слово Цит., дату відвідання сторінки в Інтернеті та зазначають: Доступний з: і в < > URL адресу сторінки. Приклади бібліографічного опису використаних джерел наведено нижче.

Законодавчі та нормативні документи

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності» : Указ Президента України від 28.08.2014 № 744/2014.

Положення про Міністерство юстиції України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 2.07.2014 № 288.

«Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» : наказ Міндоходів України від 09.09.2013 № 455.

Про внесення змін і доповнень до Інформаційного листа Вищого господарського суду України від 12.09.2014 № 01-06/1290/14 «Про Закон України «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції» : Інформ. лист Вищого господарського суду України від 01.12.2014 № 01-06/2052/14

Монографії

Глушкова Т.Г. Формування властивостей паперу для друку : монографія / Т.Г. Глушкова, Л.А. Коптюх. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 336 с.

Книги колективу авторів

Товарознавство і торговельне підприємництво : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.В. Притульська, В.А. Осика та ін., за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 652 с.

Устаткування закладів ресторанного господарства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, С.Л. Шаповал, І.І. Тарасенко та ін. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 640 с.

Комерційна логістика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Т.Д. Москвітін, В.М. Торопков та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 408 с.

Експрес-методи визначення якості харчових продуктів : навч. посіб. / Б.К. Пасальський, Н.Ю. Чикун ; за ред. Н.В. Притульської. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 119 с. – (Серія «Товарознавство»).

Правові засади державного управління економікою України : навч. посіб. / [Ю.І. Крегул, Р.О. Банк, О.В. Сердюченко та ін.] ; за ред. Ю.І. Крегула. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 664 с.

Історія української культури : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Ю.І. Кулагін, Ю.Г. Бадах, Н.А. Латигіна та ін.]. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 628 с. : іл., карт.

Підручники

Харчові жири : підруч. для студ. вищ. навч. закл. – 3-є вид., допов. і переробл. / Є.В. Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 268 с. (Сер. «Товарознавство»).

Базовий курс англійської мови з економіки=Basic English of Economics : підручник / А.Г. Латигіна. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 456 с.

Управління якістю : підруч. для вищ. навч. закл. / Н.В. Мережко, В.В. Осієвська, Н.С. Ясинська.– К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 216 с.

Багатотомні видання

Міжнародна економіка : підручник: в 2 ч. / за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – Ч. 1. – 564 с.

Навчальні посібники

Аграрне право : навч. посіб. / Т.М. Дроздюк. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 200 с.

Інвестиційна стратегія страхових компаній : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.В. Василенко. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 200 с.

Суцук-Слюсаренко З.І. Господарське право : навч. посіб. / З.І. Суцук-Слюсаренко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 216 с.

Правове регулювання безпеки підприємницької діяльності : навч. посіб. / Ю.І. Крегул, М.І. Зубок. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2013. – 216 с.

Морозова Н.І. Бухгалтерський облік у торгівлі : навч. посіб. / Н.І. Морозова, О.В. Фоміна. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 316 с.

Практикуми

Підприємницьке право : практикум / [Л.В. Ніколаєва, В.В. Орленко, Н.А. Мазаракі та ін.] – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 168 с.

Перекладні видання

Абек Д. Хвороби шкіри у дітей: пер. з англ. / Д. Абек, В. Бургдорф, Х. Кремер. – М.: Мед. літ., 2007. – 160 С, іл.

Рональд Бодчер. Програма сетевой академии Cisco CCNA 3 и 4. [3-е изд.] : [пер. с англ.] / Рональд Бодчер, К. Р. Киркендаль. – М. : изд. Дом «Вильямс», 2007. – 944 с.

Видання іноземною мовою

Adams J. Risk / J. Adams. – London: UCL Press, 1995. – 228 p.

Gary E. Economics: Today and Tomorrow's / E. Gary, Ph.D. Clayton. – Glencoe, McGraw-Hill, 2008.

Словники, довідники, енциклопедії

Конкуренція і конкурентна політика: категорії та поняття / В.Д. Лагутін, О.О. Бакалінська, О.В. Вертелева та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 320 с.

Енциклопедія інновація / за ред. Р. Дяківа. – К. : Міжнародна економічна фундація, 2012. – 599 с.

Журналістика : словник-довідник / автор-укладач І.Л. Михайлин. – К. : Академвидав, 2013. – 320 с. – (Серія «Nota bene»).

Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / Упорядник Ю.І. Цеков; за редакцією Р.В. Бойка. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Толока», 2010. – 64 с.

Статті/тези, опубліковані у збірниках наукових праць/конференцій

Шаповал С., Шевченко Р. Застосування SMART & MINDMAP – технології в методиці викладання дисциплін «Охорона праці» та «Безпека життєдіяльності» : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. [Smart-освіта: ресурси та перспективи], (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.) : тези доповідей. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 350 с. –Укр., рос. та англ. мовами.

Бай С.І., Белова О.І. Теоретичні аспекти формування мотиваційного механізму стратегічного управління торговельними мережами : матеріали міжнародної науково-практичної конференції [Менеджмент у XXI сторіччі: методологія і практика] (м. Полтава, 16–17 травня 2013 р.). – Полтава: ПНТУ ім. Ю. Кондратюка, 2013. – С. 178–181.

Депоновані наукові праці

Аналіз і контроль закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / Вікторія Петрівна Міняйло. – К. : КНТЕУ, 2014. – 20 с.

Журнальні статті

Притульська Н., Кучинська А. Ринок продуктів нутритивної підтримки / Н. Притульська, А. Кучинська // Міжнародний науково-практичний журнал «Товари і ринки». – 2014. – № 1. – С. 5–14.

Чугунов І. Довгострокова бюджетна стратегія у системі економічної циклічності / І. Чугунов // Вісн. Київ. нац. торг. екон. ун-ту. – 2014. – № 5. – С. 64–77.

Газетні статті

Латигіна Н. Погляди студентства на глобалізований світ / Н. Латигіна // Університет і час. – 2011. – 10 черв. – № 5 (116).

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України. – 2013. - № 7. – С. 4.

Електронні ресурси

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>.

Київський національний торговельно-економічний університет

кафедра

ВИПУСКНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА)

на тему:

назва теми

Студента ___ курсу, ___ групи,
спеціальності (шифр, назва)
спеціалізації (назва)

*підпис
студента*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Науковий керівник
науковий ступінь
вчене звання

*підпис
керівника*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Науковий консультант
науковий ступінь
вчене звання

*підпис
консультанта*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Керівник освітньо-
професійної програми
науковий ступінь
вчене звання

*підпис
керівника*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Київ 201__

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

ДО ВИПУСКНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

на тему:

назва теми

Студента ___ курсу, ___ групи,
спеціальності (шифр, назва)
спеціалізації (шифр, назва)

*підпис
студента*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Науковий керівник
науковий ступінь
вчене звання

*підпис
керівника*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Київ 201__

Київський національний торговельно-економічний університет

кафедра

РЕФЕРАТ

ВИПУСКНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

на тему:

назва теми

Студента ___ курсу, ___ групи,
спеціальності (шифр, назва)
спеціалізації (назва)

*підпис
студента*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Науковий керівник
науковий ступінь
вчене звання

*підпис
керівника*

Прізвище, ім'я,
по батькові

Київ 201__

**Додаток до Положення про
випускний кваліфікаційний проект (роботу)**

**Методичні рекомендації до підготовки статті за результатами наукових
досліджень здобувачами освітнього ступеня «магістр»**

Підготовка наукової статті студентами КНТЕУ здійснюється відповідно до наказу КНТЕУ «Про запровадження у навчальний процес підготовки наукових статей студентами, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» від 21 листопада 2007 р. № 3222.

1. Наукова стаття повинна містити виклад проміжних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлювати конкретне окреме питання за темою випускного кваліфікаційного проекту (роботи).

2. Архітектура наукової статті ґрунтується на логічному розкритті наукової проблеми, комплексному розкритті фактів, об'єднанні їх у певну систему.

3. Для написання наукової статті необхідно ознайомитись з існуючими матеріалами за даною темою (монографії, статті), що дасть можливість визначити рівень розробки досліджуваної теми в науці. Достовірність результатів, висвітлених у статті, посилюється системним використанням різноманітних джерел інформації: законодавчої та нормативної бази, статистичних даних, відповідних міністерств, вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, Інтернет-ресурсів, фінансової та статистичної звітності підприємства галузі.

4. Наукова стаття, як форма апробації результатів випускного кваліфікаційного проекту (роботи), повинна складатись з таких структурних елементів:

- назва статті, яка стисло відображає головну ідею наукового дослідження;

- прізвище та ініціали автора;

- анотація (українською та англійською мовами) – коротка характеристика змісту статті;

- постановка наукової проблеми, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності;

- аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор; сучасні погляди на проблему; виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, яким присвячена стаття;

- формулювання мети статті, яка впливає з постановки наукової проблеми та огляду основних публікацій з теми; постановка завдань;

- виклад результатів досліджень шляхом висвітлення основних положень, особистих ідей, думок, отриманих наукових фактів, виявлених закономірностей, зв'язків, тенденцій, методик отримання та аналізу

фактичного матеріалу, особистого внеску автора у досягнення і реалізацію основних висновків тощо;

- загальний висновок, який містить узагальнення досліджень і рекомендації, їх значення для теорії і практики, суспільна, соціально-економічна значущість;

- список використаних джерел – складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т.д. Джерела необхідно розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»;

- прізвище, ініціали, науковий ступінь та вчене звання керівника випускного кваліфікаційного проекту (роботи), який здійснював наукове редагування статті.

5. Рукопис наукової статті, яка надходить від студента на кафедру, повинен мати висновок наукового керівника щодо відсутності текстових запозичень у рукописі.

6. У випадку виявлення академічного плагіату у науковій статті здобувача ступеня вищої освіти «магістр» робота направляється на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат.

7. Підготовлена відповідно до встановлених вимог наукова стаття, підписана автором та науковим керівником, передається відповідальному за випуск, яким є гарант освітньої програми. Наукова стаття публікується в авторській редакції. За зміст поданої статті відповідальність несе автор.

8. Рукопис збірника, підписаний відповідальним за випуск, разом із супровідними документами та електронним варіантом подається до Центру підготовки навчально-методичних видань. Термін подання до Центру підготовки навчально-методичних видань та тираж збірника зазначено в плані видання збірок статей студентів, які здобувають освітній ступінь магістра. План видання збірок статей студентів щорічно затверджується вченою радою КНТЕУ на навчальний рік.

9. Наукова стаття повинна бути оформлена відповідно до таких вимог:

2 см

Times New Roman, 14, ж

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ТА ЙОГО МІСЦЕ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Times New Roman, 12, ж

Times New Roman, 12.

**АНДРЕЙЧЕНКО Т., 6 курс ФЕМП КНТЕУ,
спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування»**

В статті проаналізовано особливості формування та виконання стратегічного контролю на підприємстві. Обґрунтовано доцільність використання стратегічного контролю у системі управління підприємством.

In the article the features of forming and performance of strategic control at the enterprise are analysed. The expedience of use of strategic control in a control system of the enterprise is proved.

Times New Roman, 12

Актуальність обраної теми полягає в тому, що в ринкових умовах господарювання зростає значення стратегічного контролю. Контроль стає необхідним, по-перше, для усунення невизначеності інформації про ситуацію, що склалась на підприємстві; по-друге, для попередження можливості виникнення пов'язаних з цією невизначеністю кризових ситуацій; і, по-третє, для забезпечення та постійного підтримання умов успішної діяльності підприємства.

Метою статті є обґрунтування особливостей стратегічного контролю та його місце у системі управління підприємством.

Об'єктом дослідження є процес формування та управління стратегічним контролем на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні аспекти стратегічного та управлінського контролю підприємством.

Різні аспекти проблеми розвитку стратегічного контролю у системі менеджменту підприємств висвітлені в працях таких вітчизняних і зарубіжних учених як: И. Ансоффа, О. Виховський, У. Кинг, А. Люкшинов, В. Немцов, та ін. [1, 2, 6, 8, 12]. Вивчення праць вказаних науковців дозволяє ґрунтовно підійти до дослідження сутності поставленого наукового завдання, а також виявити питання, що залишаються невирішеними [6, 8].

В умовах становлення ринкових відносин будь-яке підприємство поза залежністю від форми власності стає економічно і юридично самостійним. Таке положення підприємства як суб'єкта ринкових відносин визначає об'єктивний процес зростання ролі і значення функцій керування: вони наповнюються новим змістом. У цьому зв'язку особливо актуальним є рішення питань вивчення сутності стратегічного контролю і визначення його місця в системі керування підприємством.

Сформований «стратегічний набір» підприємства – це своєрідний перелік найефективніших способів досягнення цілей на даному етапі розвитку підприємства. Але недостатньо визначити ці способи, треба в кожний момент знати, на якому етапі розвитку перебуває підприємство, наскільки воно наблизилося до мети чи відійшло від неї. Відповіді на ці запитання допоможе стратегічний контроль.

2 см

2 см

2 см

1,75 см

4

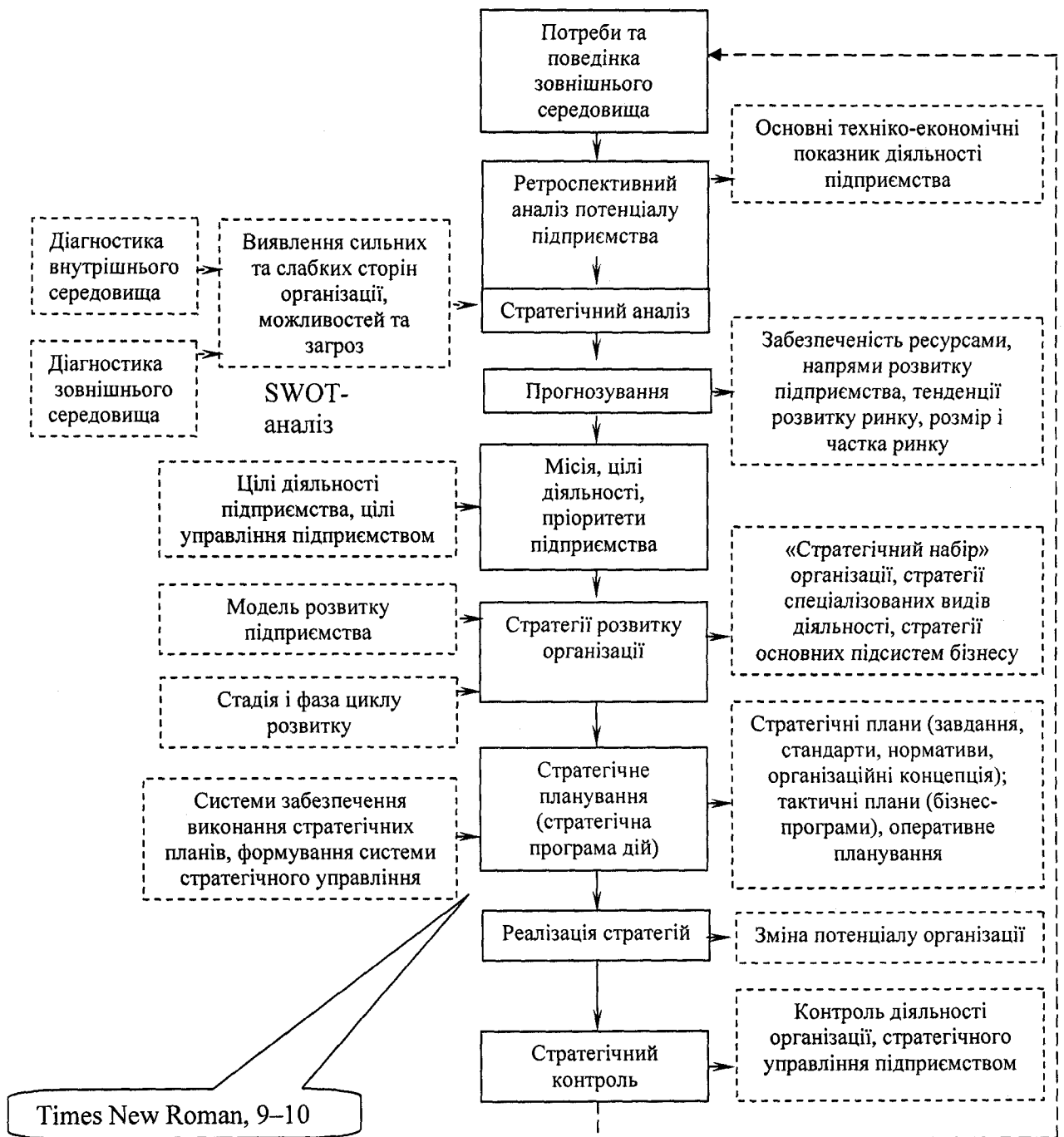

Рис. 1. Схема стратегічного управління розвитком підприємства [авторська розробка]

Класифікація діючих на підприємствах систем контролю

Ознаки класифікації	Види систем контролю, що застосовуються		
Цілі та задачі системи контролю	Поточний контроль виконання рішень	Контроль за діяльністю окремих виробничо-управлінських підсистем	Стратегічний контроль
Час здійснення контролю	Попередній контроль	Поточний контроль	Заключний контроль
Об'єкт контролю	Терміни виконання наказів, розпоряджень, окремих завдань, документів тощо	Якість роботи (окремих виконавців, груп, підрозділів тощо)	Додержання встановлених параметрів (нормативів, стандартів) – технічних, економічних, організаційних тощо системи, що формується
Глибина керуючого впливу	Система спостереження і отримання інформації за ходом виконуваних робіт (моніторинг)	Оперативне втручання в процеси виробництва та управління	Додержання встановлених параметрів (нормативів, стандартів) – технічних, економічних, організаційних тощо системи, що формується
Обладнання, що використовується для контрольних операцій	Журнали, картотеки, табло, графіки, персональні книжки виконавців тощо (ручні системи)	Автоматизований контроль виконання (ЕОМ, датчики, прилади тощо)	Комбіновані системи контролю (машино-ручні)

Список використаних джерел оформлюють відповідно до ДСТУ 3582:2013.

Робота виконана під науковим керівництвом (вказати науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

Служ